

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ І ПРАВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Добкіна К.Р.
“29” 08 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педагогіка вищої школи»

Рівень вищої освіти третій(освітньо-науковий)

галузьзнань 08 Право

спеціальність 081 Право

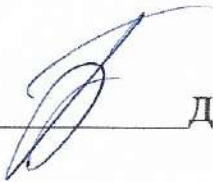
2022-2023 навчальний рік

Робоча програма для студентів
Рівня вищої освіти «третій освітньо-науковий» за спеціальністю 081 Право.
Київ: ДУІТ, 2022., 22с.

Розробники: доцент, д.ю.н., Заяць Н.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри конституційного та адміністративного права

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

В.о.завідувач кафедри, д.ю.н., професор Д.О.Безzubов

Заяць Н.В., 2022 рік

ДУІТ, 2022 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціалізація: Адміністративне право	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) Ступінь вищої освіти: Доктор філософії в галузі права	Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні	
		12 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		84 год.	110 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми навчання – 33/67
- для заочної форми навчання – 11/89

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета — розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності здобувачів до викладацької та науково-педагогічної діяльності; теоретична підготовка аспірантів до здійснення дидактичної, науково-методичної й інноваційної організаційно-педагогічної діяльності у вищій школі.

Завдання — створити здобувачам необхідні умови для досягнення зазначеної мети.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні

знати:

- загальні основи педагогіки вищої школи;
- основні етапи становлення системи вищої освіти в Україні;
- принципи дидактики вищої школи;
- організаційні форми та методи навчання та виховання;
- види контролю знань, умінь і навичок студентів;
- специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи..

вміти:

- аналізувати політику Української держави щодо розвитку вищої освіти в історичній ретроспективі;
- усвідомлювати принципи освіти, завдання навчальних закладів (Закон України «Про освіту»);
- з'ясовувати призначення стандартів вищої освіти, сутність організації навчально-виховного процесу у ВНЗ (Закон України «Про вищу освіту»); .
- досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти);
- складати план проведення практичного чи семінарського заняття з окремої дисципліни, визначати його методичне забезпечення;
- здійснювати педагогічний аналіз ефективності форм і засобів виховання студентської молоді у навчальному закладі в патріотичному та гуманістичному дусі.
- розкрити сутність основних теоретичних концепцій і методологічних підходів, категорій і понять, закономірностей та принципів навчання і виховання студентів закладу вищої освіти;
- забезпечити практичне оволодіння аспірантами традиційних й інноваційних методів, форм та технологій навчання й виховання студентів;
- ознайомити з основами освітнього менеджменту й моніторингу у закладі вищої освіти;
- долучити до усвідомлення значущості педагогічних інновацій для подальшої модернізації вітчизняної вищої школи.

Програмні компетентності, які повинні набути здобувачі в результаті вивчення дисципліни згідно ОНП:

ЗК-2. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК-3. Здатність до формування системного наукового і загального культурного світогляду.

ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у науковій діяльності.

ЗК-8. Здатність приймати мотивоване та обґрунтоване рішення.

ЗК-9. Здатність виявляти і прогнозувати новітні наукові дискусії, брати в них участь, презентувати свої наукові досягнення.

ЗК-12. Здатність використовувати методологію наукової та педагогічної діяльності; здатність організовувати та проводити практичні та семінарські заняття для студентів першого (бакалаврського) рівня, застосовуючи сучасні технології навчання.

ФК-1. Здатність до формування нових ідей та застосування сучасних методологічних та методичних інструментів у науковій та педагогічній діяльності.

ФК-7. Здатність вибирати і застосовувати дослідницькі методи, використовувати відповідну методологію проведення наукових досліджень, встановлювати необхідний зв'язок між об'єктом і предметом дослідження, теорією/концепцією та інструментарієм сучасної науки.

ФК-11. Здатність брати участь у розробці проєктів нормативно-правових актів та написанні проєктних заявок.

ФК-13. Здатність до самостійного аналізу практики застосування вітчизняного та європейського законодавства для виявлення проблем правового регулювання та надання рекомендацій щодо їх вирішення.

ФК-15. Уміння застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання навчальних дисциплін з професійного напрямку.

ФК-16. Здатність дотримуватися вимог академічної та професійної доброчесності.

Програмні результати навчання, які мають отримати здобувачі згідно ОНП:

ПРН 2. Здійснити завершене оригінальне дослідження, що базується на використанні сучасних методів у науковій роботі.

ПРН 9. Володіти методологією педагогічної діяльності та вміння організовувати викладання юридичних дисциплін у різних формах – проводити лекційні, семінарські/ практичні

заняття, консультації.

ПРН 11. Знати та доцільно на професійному рівні використовувати категоріально-понятійний апарат сучасної юридичної науки.

ПРН 17. Демонструвати лідерські якості, комунікативні навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді професійної спільноти, дотримуючись при цьому принципів доброчесності та поваги.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1

Розділ 1. Загальні основи педагогіки вищої освіти

Тема 1. Педагогіка як наука. Педагогіка вищої школи.

Об'єкт, предмет та функції педагогіки. Склад та система педагогічних наук Педагогіка вищої школи: мета та завдання, об'єкт, предмет, функції, структура та зміст навчальної дисципліни. Основні педагогічні поняття та їх Характеристика. Методологічні засади педагогіки вищої школи, закони та закономірності, принципи та підходи, методи, пріоритетні стратегії та тенденції розвитку вищої освіти, характеристика суб'єктів діяльності.

Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи

Методологія наукового педагогічного дослідження. Сутність поняття «методологія», «методологія педагогіки вищої школи». Етапи наукового педагогічного дослідження. Принципи наукового педагогічного дослідження. Принцип цілісного вивчення педагогічного явища чи процесу. Принцип комплексного використання методів дослідження під час вивчення проблем педагогіки вищої школи. Принцип об'єктивності. Принцип єдності вивчення і виховання особистості студента. Принцип одночасного вивчення студентського колективу і особистості. Принцип історизму. Принцип поєднання наукової сміливості з найбільшою передбачливістю. Принцип глибинного розгляду досліджуваної проблеми. Принцип педагогічної ефективності. Основні вимоги до проведення науково-педагогічного дослідження у галузі дидактики вищої школи: загальні та специфічні. Логіка наукового педагогічного дослідження. Складові елементи дослідження. Методи наукового педагогічного дослідження. Характеристика емпіричних та теоретичних методів дослідження.

Тема 3. Історія і тенденції розвитку вищої освіти

Виникнення університетів в Європі в епоху середньовіччя. Модель «Підприємницького університету». Модель «Академічного університету». «Корпоративні університети». Модель «Регіонального університетського комплексу». Модель «Відкритого університету». Переваги і недоліки організації освітнього і наукового процесу у різних моделях організації університетської освіти. Системи вищої освіти в зарубіжних країнах: США, Великобританії, Німеччині, Франції, Італії та ін. Стратегічні завдання, пріоритетні напрями та основні шляхи реформування вищої освіти в Європі та світі. Перші вищі навчальні заклади в Україні: Острозька академія, Києво-Могилянська академія. Провідні класичні університети України. Сучасна система вищої освіти України в умовах євроінтеграції і модернізації. Ступені і рівні вищої освіти. Специфіка класичної університетської освіти у сучасних умовах: проблеми і перспективи. Шляхи підвищення соціальної відповідальності вищої освіти України

Тема 4. Система вищої освіти в Україні

Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні. Принципи вітчизняної системи вищої освіти. Структура системи вищої освіти в Україні. Органи управління національної освіти та їх компетенції. Шляхи вдосконалення вищої освіти та перспективи її входження до Зони європейського освітнього простору.

Змістовний модуль 2

Розділ 2. Дидактика вищої школи

Тема 5. Педагогічний процес в вищій школі

Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії навчання: знання, навички, уміння, компетентність і компетентності, педагогічний процес, дидактична система, зміст освіти і навчання. Принципи навчання та їх змістова характеристика: науковості, наочності, зв'язок теорії із практикою, систематичності та послідовності, міцності засвоєння знань, свідомості та активності, доступності.

Тема 6. Зміст та реалізація освітніх програм вищої освіти. Освітні стандарти

Сутність ступеневості вищої освіти. Освітні рівні вищої школи. Освітньо-кваліфікаційні рівні. Поняття змісту освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план і навчальна програма як нормативні документи ВНЗ, їх зміст. Призначення підручників, навчальних посібників та методичних вказівок в освітньому процесі. Освітні стандарти.

Тема 7. Форми організації навчання в вищій школі.

Класифікація організаційних форм навчання і видів навчальних занять. Роль та місце лекції у закладі вищої освіти. Переваги та недоліки лекційного метода навчання. Головні дидактичні завдання лекції. Типи лекцій, їх призначення та особливості. Основні дидактичні вимоги до лекції. Зміст та структура лекції. Управління пізнавальною діяльністю студентів. Методи активізації пізнавальної діяльності. Стимули активізації пізнавальної діяльності студентів. Методика читання лекції. Лекторські дані. Призначення, зміст і методика проведення практичних занять. Оцінювання практичних занять. Види семінарських занять, їх цілі та завдання, методика проведення. Оцінювання семінарських занять. Лабораторні заняття. Колоквіуми. Самостійна робота студентів.

Тема 8. Застосування сучасних технологій навчання у вищій школі

Поняття технології і виду навчання. Характеристика технологій диференційованого, проблемного, активного, інтерактивного, евристичного, модульного навчання. Ігрові технології навчання. Інформаційні технології навчання. Особистісно орієнтований, компетентнісний та контекстний підходи як концептуальна основа сучасних технологій навчання у вищій школі.

Тема 9. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі

Цілі та завдання контролю якості навчання. Основні фактори, що впливають на якість навчання. Об'єкт і предмет контролю. Вимоги до системи контролю. Валідність, надійність, достовірність та ефективність контролю. Види та рівні контролю, їх завдання, цілі та функції. Форми контролю.

Тема 10. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти

Поняття про суб'єкта учбової діяльності. Вікова періодизація розвитку особистості. Закономірності розвитку і формування особистості студента як суб'єкта навчальної діяльності, наукового й професійного пізнання. Особливості адаптації студентів до навчання у вищому навчальному закладі. Характеристика студентства як специфічної вікової та соціальної групи. Типологія студентів. Програма і методика вивчення особистості студента та колективу академічної групи. Індивідуальні особливості, гендерні й соціальні характеристики студентів та їх урахування в освітньому процесі вищої школи. Технологія розробки індивідуального освітнього маршруту студента.

Тема 11. Специфіка організації процесу виховання у вищій школі

Загальна характеристика процесу виховання. Виховний простір закладу вищої освіти. Зміст виховання. Особливості виховання у ЗВО. Принципи виховання – вихідні положення щодо способів досягнення виховних цілей в навчальному процесі ЗВО. Характеристика та вимоги принципів виховання: суспільна спрямованість, суб'єктність, цілісність, безперервність, диференційований та індивідуальний підхід, вимогливість та повага до студента, активізація взаємодії викладача і студента. Методи виховання у ЗВО: переконання, вправа, заохочення, вимога, критика, приклад, покарання, сугестія.

Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу. Типи і стилі спілкування викладачів зі студентами. Основні напрями діяльності викладача ВНЗ. Рівні готовності викладача до педагогічної діяльності та вимоги до його особистості. Педагогічна майстерність як запорука успішної діяльності викладача.

4. СТРУКТУРА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	<i>денна форма</i>					<i>заочна форма</i>					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
л		п	лаб.	інд.	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с.р.
Змістовний модуль 1.											
Тема 1. Педагогіка як наука. Педагогіка вищої школи.		2					2				
Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи		2	2								
Тема 3. Історія і тенденції розвитку вищої освіти		2	2				2				
Тема 4. Система вищої освіти в Україні		2	2								
Всього за модулем 1		8	6			20					
Змістовний модуль 2.											
Тема 5. Педагогічний процес в вищій школі		2	2								
Тема 6. Зміст та реалізація освітніх програм вищої освіти. Освітні стандарти		2	2								
Тема 7. Форми організації навчання в вищій школі.		2	2				2				
Тема 8. Сучасні технології навчання у вищій школі		2	2					2			
Тема 9. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі		2	2								
Тема 10. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти		2						2			
Тема 11. Специфіка організації процесу виховання у вищій школі		2	2								
Всього за модулем 2		14	12			60	6	4			
Усього годин	120	22	18			80	120				

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
Змістовний модуль 1.			
	Тема 1. Педагогіка як наука. Педагогіка вищої школи.	2	
	Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи	2	2
	Тема 3. Історія і тенденції розвитку вищої освіти	-	
	Тема 4. Система вищої освіти в Україні	2	
Змістовний модуль 2.			
	Тема 5. Педагогічний процес в вищій школі	2	
	Тема 6. Зміст та реалізація освітніх програм вищої освіти. Освітні стандарти	2	
	Тема 7. Форми організації навчання в вищій школі.	2	
	Тема 8. Сучасні технології навчання у вищій школі	2	

	Тема 9. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі	2	
	Тема 10. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти	-	
	Тема 11. Специфіка організації процесу виховання у вищій школі	2	2
	Разом	18	4

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено планом

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Тенденції розвитку вищої освіти в Україні в сучасних умовах	8	5
2	Концепція вищої освіти в Україні. Основні тенденції щодо її реформування.	6	10
3	Сутність процесу навчання у вищій школі.	6	10
4	Поняття про світовий освітній простір	6	10
5	Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і умінь студентів у ВНЗ.	8	10
6	Лекції, методика їх підготовки і проведення.	6	10
7	Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення.	6	10
8	Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.	6	10
9	Науково-дослідна робота студентів як напрям їх самостійної роботи.	6	10
10	Управління закладом вищої освіти.	6	10
11	Науково-педагогічний працівник закладу вищої освіти.	6	5
12	Підготувати рецензію на 1 фахову статтю з проблеми інновацій в системі вищої освіти	10	10
	Разом	80	110

9. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Не передбачено навчальним планом

9.1 ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Кожен здобувач повинен приймати участь у опитування на семінарському занятті, модульні контрольні роботи.

9.2 ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Кожен здобувач повинен приймати участь у опитування на семінарському занятті, модульні контрольні роботи.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Проведення лекційних і практичних занять, слайдові презентації (у програмі Power Point) з кожної теми, дискусійне обговорення проблемних питань. У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія, а також наочні методи: ілюстрація, демонстрація, спостереження.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне опитування і тестування знань аспірантів під час лекційних та практичних занять, оцінювання якості виконання ними завдань для самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи здійснюється:

з лекційного матеріалу — шляхом перевірки конспектів;

з практичних занять — за допомогою перевірки виконаних завдань.

Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінювання результатів навчання здобувачів за семестр. Підсумковий семестровий контроль знань відбувається на іспиті.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Іспит							
Питання 1		Питання 2		Питання 3		СУМА	
10 балів		10 балів		10 балів		30 балів	
Семінарське заняття							
СЗ №1	СЗ №2	СЗ №3,4	СЗ №5	СЗ №6	СЗ №6	СЗ №8,9	СУМА
5	5	10	5	5	10	10	50 балів

Підсумкова оцінка виставляється з урахуванням суми балів за І-м, ІІ-м, модулями та набраними балами за відповідь на екзаменаційний білет.

Шкала оцінювання

Оцінка за 100-бальною шкалою факультету	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ESTS	
		Літера	Опис
90-100 балів	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89 балів	Добре	B	Добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81 балів	Добре	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-74 балів	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63 балів	Задовільно	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59 балів	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34 балів	Незадовільно	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним складанням)

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи».
2. Методичні вказівки: до семінарських занять і самостійної роботи

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник / С.С. Вітвицька. – [3-тє вид., випр. й доповн.]. – Житомир: «Поліграфічний центр», 2012. – 384 с.
2. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2012. – 486 с.
4. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. 2-ге видання допов. – К.: «Академвидав», 2014. – 456 с.
5. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
6. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.
7. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи» / Уклад. А.В. Лисенко – Полтава: ПолтНТУ, 2018. – 102с
8. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій / Л. А. Мартинець. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://www.mon.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://naqa.gov.ua>
3. Національний Темпус-офіс в Україні. – Режим доступу до сайту: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>
4. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797>